

Најчешће постављана питања у вези са лицем за заштиту података о личности

Република Србија
Повереник за информације од
јавног значаја и заштиту
података о личности

Најчешће постављана питања у вези са лицем за заштиту података о личности

Закон о заштити података о личности прописује обавезу, односно могућност за руковооце и обрађиваче да одреде лице за заштиту података о личности.

Будући је реч о једној од новина која се у Републици Србији уводи Законом, Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности примио је многобројна питања у вези са овом обавезом руковалаца и обрађивача. С тим у вези, законодавац је предвидео и новчане казне за оне који су у обавези да одреде лице за заштиту података о личности, а то не учине. За овај прекршај запрећена је новчана казна, чији износ зависи од тога да ли руковалац/обрађивач има својство правног лица, предузетника или физичког лица, при чему се за прекршај кажњава и одговорно лице у правном лицу, државном органу, односно органу територијалне аутономије и јединици локалне самоуправе, представништву или пословној јединици страног правног лица.

Такође, новчане казне предвиђене су и за оне који не објаве контакт податке лица за заштиту података и не доставе их Поверенику. И за овај прекршај запрећена је новчана казна чији износ зависи од тога да ли руковалац/обрађивач има својство правног лица, предузетника или физичког лица, при чему се за прекршај кажњава и одговорно лице у правном лицу, државном органу, односно органу територијалне аутономије и јединици локалне самоуправе, представништву или пословној јединици страног правног лица.

Новчана казна предвиђена је и за лице за заштиту података о личности које повреди тајност односно поверљивост података које је сазнало током обављања послова.

Имајући у виду значај ових питања, Повереник је сачинио листу најчешће постављаних питања на које је дао одговоре.

Терминологија

„Руковалац“ је физичко или правно лице, односно орган власти који самостално или заједно са другима одређује сврху и начин обраде. Законом којим се одређују сврха и начин обраде, може се одредити и руковалац или прописати услови за његово одређивање.

„Обрађивач“ је физичко или правно лице, односно орган власти који обрађује податке о личности у име руковооца.

„Орган власти“ је државни орган, орган територијалне аутономије и јединице локалне самоуправе, јавно предузеће, установа и друга јавна служба, организација и друго правно или физичко лице које врши јавна овлашћења.

Лице за заштиту података у даљем тексту односи се на „лице за заштиту података о личности“ из чл. 56–58, чијим су одредбама регулисани одређивање, положај и обавезе тог лица.

САДРЖАЈ

А. Општи део.....3

Који руковаоци/обрађивачи морају да одреде лице за заштиту података о личности? 3

Које су обавезе лица за заштиту података о личности?..... 3

Да ли лице за заштиту података о личности сноси одговорност за поступање руковаоца/обрађивача у складу са Законом о заштити података о личности? 4

По којим критеријумима треба одредити лице за заштиту података о личности и које су његове компетенције?..... 4

Да ли лице за заштиту података о личности може да буде и правно лице?..... 5

Каква треба да буде форма акта о одређивању лица за заштиту података о личности и шта тај акт мора да садржи?..... 5

Како се Поверенику достављају контакт подаци лица за заштиту података о личности? 5

Да ли је довољно да руковалац/обрађивач контакт податке лица за заштиту података о личности објави на својој огласној табли или се ти подаци морају објавити на интернет страници руковаоца/обрађивача? 6

Да ли лице за заштиту података о личности може да обавља друге послове и извршава друге обавезе и да ли то може да доведе до сукоба интереса? 6

Да ли се може ангажовати екстерно лице за заштиту података о личности?.. 7

Да ли се странац може одредити као лице за заштиту података о личности? 7

Да ли се и на који начин може променити лице за заштиту података о личности? 7

Шта се дешава када је лице за заштиту података о личности одсутно дуже времена?..... 7

Б. Посебни део.....8

Може ли адвокат да буде лице за заштиту података о личности? 8

Да ли су јавне установе у обавези да одреде лице за заштиту података о личности? 8

Да ли су школе у обавези да одреде лице за заштиту података о личности?.. 9

Ко може бити одређен као лице за заштиту података о личности у установама образовања и васпитања? 9

Да ли су судови дужни да одреде лице за заштиту података о личности? Да ли више судова може да одреди заједничко лице за заштиту података о личности?	10
Да ли су, према новом Закону о заштити података о личности, апотекарске установе и апотеке и апотекарске установе и апотеке као приватна пракса дужне да одреде лице за заштиту података о личности?	10
Да ли је здравствена установа примарне здравствене заштите дужна да одреди лице за заштиту података о личности?.....	11
В. Белешке	12

А. Општи део

Који руковаоци/обрађивачи морају да одреде лице за заштиту података о личности?

Одредбом члана 56. Закона предвиђено је да руковалац/обрађивач мора одредити лице за заштиту података о личности, и то:

- ако се обрада врши од стране органа власти, осим ако је реч о обради коју врши суд у сврху обављања његових судских овлашћења (нпр. државни органи, јавна предузећа, основне и средње школе, музеји, библиотеке, јавне службе...);
- основне активности руковаоца или обрађивача састоје се од радњи обраде које по својој природи, обиму, односно сврхама захтевају редован и систематски надзор великог броја лица на које се подаци односе (нпр. оператори електронских комуникационих мрежа и услуга, банке...);
- основне активности руковаоца или обрађивача састоје од обраде посебних врста података о личности из члана 17. став 1, или података о личности у вези са кривичним пресудама и кажњивим делима из члана 19. тог закона, у великом обиму (нпр. поједине приватне лекарске праксе у случају да већ нису обухваћене појмом органа власти).

У другим случајевима руковалац/обрађивач може одредити лице за заштиту података о личности.

Које су обавезе лица за заштиту података о личности?

Обавезе лица за заштиту података о личности утврђене су одредбама члана 58. Закона, којим је, између осталог, предвиђена његова обавеза да:

- информисе и даје мишљење руковаоцу или обрађивачу, као и запосленима који врше радње обраде о њиховим законским обавезама у вези са заштитом података о личности;

- прати примену одредаба Закона, других закона и интерних прописа руковооца или обрађивача који се односе на заштиту података о личности;
- даје мишљење, када се то затражи, о процени утицаја обраде на заштиту података о личности и прати поступање по тој процени;
- сарађује са Повереником у вези са питањима која се односе на обраду података.

Да ли лице за заштиту података о личности сноси одговорност за поступање руковооца/обрађивача у складу са Законом о заштити података о личности?

Обавезе лица за заштиту података о личности наведене су у одговору на претходно питање. Лице за заштиту података о личности одговара за неизвршавање тих обавеза руковооцу/обрађивачу.

Међутим, лице за заштиту података о личности не сноси одговорност за обавезе руковооца/обрађивача прописане Законом о заштити података о личности.

Дакле, његова улога у погледу усаглашавања поступања руковооца/обрађивача превасходно је саветодавна, па тако, по правилу, не може ни да сноси одговорност уместо руковооца/обрађивача за поступање супротно одредбама Закона.

Руковалац/обрађивач дужан је да обезбеди независност лица за заштиту података о личности у извршавању његових обавеза и не може да га казни нити да раскине радни однос, односно уговор са њим због извршавања обавеза из члана 58. Закона.

По којим критеријумима треба одредити лице за заштиту података о личности и које су његове компетенције?

Законом је утврђено да се лице за заштиту података о личности одређује на основу његових стручних квалификација, а нарочито стручног знања и искуства у области заштите података о личности, као и способности за извршавање обавеза из члана 58. овог закона.

Закон не предвиђа неко формално образовање које треба да поседује лице за заштиту података о личности.

Да ли лице за заштиту података о личности може да буде и правно лице?

Не, као лице за заштиту података о личности не може се одредити правно лице будући да је из дикције Закона о заштити података о личности јасно да лице за заштиту података о личности може бити искључиво физичко лице.

Каква треба да буде форма акта о одређивању лица за заштиту података о личности и шта тај акт мора да садржи?

Закон о заштити података о личности не утврђује форму и врсту аката о одређивању лица за заштиту података о личности. На пример, у појединим органима власти то може бити акт о систематизацији. Други руковооци/обрађивачи могу појединачним актом или уговором одредити ово лице.

Како се Поверенику достављају контакт подаци лица за заштиту података о личности?

Обавештавање Повереника о лицу за заштиту података о личности уређено је Правилником о обрасцу и начину вођења евиденције лица за заштиту података о личности („Службени гласник РС“, број 40/19). Одредбом члана 4. тог правилника предвиђено је да податке из члана 2. став 2. (податке о руковооцу/обрађивачу [име, презиме и адреса, односно назив и седиште] и податке о лицу за заштиту података о личности [име, презиме, адреса, имејл и број телефона]) Поверенику доставља руковалац/обрађивач у писаном облику, непосредно, преко поште или на имејл адресу: licezazastitu@poverenik.rs. Важно је истаћи да се не достављају подаци о личној адреси или приватном броју телефона лица за заштиту података о личности.

Руковалац/обрађивач обавештава Повереника о лицу за заштиту података о личности у писменој форми и сам бира хоће ли

то учинити непосредно, преко поште или електронским путем. Посебан образац за достављање података није прописан Законом, па се подаци могу достављати Поверенику у слободној форми.

Да ли је довољно да руковалац/обрађивач контакт податке лица за заштиту података о личности објави на својој огласној табли или се ти подаци морају објавити на интернет страници руковаоца/обрађивача?

О томе на који ће начин руковалац/обрађивач објавити контакт податке лица за заштиту података о личности, да ли ће то учинити на огласној табли, на званичној интернет презентацији или на неки други погодан начин, одлуку доноси сам руковалац/обрађивач, водећи рачуна о томе да обезбеди стварну доступност ових података лицима чије податке обрађује, као и запосленима који врше радње обраде, у складу са својим могућностима. У случају да руковалац/обрађивач има интернет презентацију, контакт податке лица за заштиту података о личности треба да објави и на својој званичној интернет страници.

Мада се име и презиме лица за заштиту података о личности мора доставити Поверенику, њихово објављивање на огласној табли или интернет страници руковаоца/обрађивача није обавезно, већ је одлука о томе искључиво на руковаоцу/обрађивачу.

Да ли лице за заштиту података о личности може да обавља друге послове и извршава друге обавезе и да ли то може да доведе до сукоба интереса?

Чланом 57. став 8. Закона предвиђено је да лице за заштиту података о личности може да обавља друге послове и извршава друге обавезе, а руковалац/обрађивач је дужан да обезбеди да извршавање других послова и обавеза не доведе лице за заштиту података о личности у сукоб интереса.

Конкретно, сукоб интереса подразумева да лице за заштиту података не би могло да буде лице запослено код руковаоца/обрађивача које у његово име одређује сврху и начин обраде података о личности. Међутим, услед различитих организационих структура руковаоца/обрађивача о томе би се одлучивало на основу конкретних околности сваког појединачног случаја.

Да ли се може ангажовати екстерно лице за заштиту података о личности?

Да, лице за заштиту података о личности може бити запослено код руковоаоца/обрађивача или може обављати послове на основу уговора, односно може бити екстерно ангажовано.

Да ли се странац може одредити као лице за заштиту података о личности?

Да, нема законских препрека да се странац одреди као лице за заштиту података о личности, уз поштовање одредаба Закона о запошљавању странаца („Службени гласник РС“, бр. 128/14, 113/17, 50/18 и 31/19).

Да ли се и на који начин може променити лице за заштиту података о личности?

Да, лице за заштиту података о личности може бити промењено одговарајућим интерним актом руковоаоца/обрађивача, што је потребно објавити и без одлагања о промени обавестити Повереника и доставити контакт податке новог лица за заштиту података о личности ради уписа у евиденцију.

Шта се дешава када је лице за заштиту података о личности одсутно дуже времена?

Овај случај није уређен Законом те је руковоаоцу или обрађивачу остављено да уреди ово питање.

Б. Посебни део

Може ли адвокат да буде лице за заштиту података о личности?

Начелно, нема сметњи за одређивање адвоката као лица за заштиту података о личности код одређеног руковооца или обрађивача.

Одредбом члана 2. Закона о адвокатури („Службени гласник РС“, бр. 31/11 и 24/12 – одлука УС) утврђено је да је адвокатура независна и самостална служба пружања правне помоћи физичким и правним лицима. У том смислу, стручно знање и искуство адвоката у области заштите података о личности може да се претпостави, па би адвокат, начелно, могао бити лице за заштиту података о личности на територији Републике Србије.

Повереник није овлашћен да се изјашњава о томе да ли би, у случају евентуалног судског спора који би произашао из обављања дужности лица за заштиту података о личности или спора који се тиче обраде података вршене у периоду када је као лице за заштиту података био одређен адвокат, евентуално могло доћи до сукоба интереса, у смислу Закона о адвокатури, Статута адвокатске коморе или Кодекса адвокатске етике.

Као лице за заштиту података о личности не може се одредити адвокатско ортачко друштво будући да је ортачко друштво правно лице, а из дикције Закона о заштити података о личности јасно је да лице за заштиту података о личности може бити искључиво физичко лице. Дакле, за лице за заштиту података о личности може бити одређено само физичко лице које је члан адвокатског ортачког друштва, а не и само друштво.

Да ли су јавне установе у обавези да одреде лице за заштиту података о личности?

Одредбом члана 4. тачка 25) Закона о заштити података о личности утврђено је да је орган власти државни орган, орган територијалне аутономије и јединице локалне самоуправе, јавно предузеће, **установа и друга јавна служба**, организација и друго правно или физичко лице које врши јавна овлашћења.

Према томе, како је јавна установа орган власти у смислу одредаба Закона о заштити података о личности, из одредбе члана 56. став 2. тачка 1) Закона произлази да она мора одредити лице за заштиту података о личности.

Да ли су школе у обавези да одреде лице за заштиту података о личности?

Одредбом члана 4. тачка 25) Закона о заштити података о личности утврђено је да је орган власти државни орган, орган територијалне аутономије и јединице локалне самоуправе, јавно предузеће, **установа и друга јавна служба**, организација и друго правно или физичко лице које врши јавна овлашћења.

Узимајући у обзир да се делатност образовања и васпитања обавља у школама, где се она остварује као јавна служба, произлази да школе као јавне службе јесу орган власти у смислу одредаба Закона о заштити података о личности, па тако из одредбе члана 56. став 2. тачка 1) Закона произлази да оне морају одредити лице за заштиту података о личности.

Ко може бити одређен као лице за заштиту података о личности у установама образовања и васпитања?

Начелно, као лице за заштиту података о личности може бити одређено лице из редова запослених које није у сукобу интереса. Тако нпр., нема сметњи да секретар установе образовања и васпитања буде одређен као лице за заштиту података о личности, посебно имајући у виду да секретар установе обавља и послове из члана 133. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/17, 27/18 – др. закони и 10/19) (нпр. стара се о законитом раду установе, указује директору и органу управљања на неправилности у раду установе, прати прописе и информише запослене) који кореспондирају са обавезама лица за заштиту података о личности из члана 58. Закона о заштити података о личности. Међутим, треба водити рачуна да секретар установе образовања и васпитања није у сукобу интереса.

Директор установе образовања и васпитања не може да буде одређен као лице за заштиту података с обзиром на то да би у том случају дошао у сукоб интереса из члана 57. став 8. Закона.

Такође, постоји могућност да установе образовања и васпитања одреде заједничко лице за заштиту података о личности или да екстерно ангажују лице за заштиту података о личности.

Да ли су судови дужни да одреде лице за заштиту података о личности? Да ли више судова може да одреди заједничко лице за заштиту података о личности?

Одредбом члана 4. тачка 25) Закона о заштити података о личности утврђено је да је орган власти државни орган, орган територијалне аутономије и јединице локалне самоуправе, јавно предузеће, установа и друга јавна служба, организација и друго правно или физичко лице које врши јавна овлашћења.

Међутим, чланом 56. став 4. утврђено је да је, ако обраду врше надлежни органи у посебне сврхе, руковалац дужан да одреди лице за заштиту података о личности, осим ако је реч о обради коју врше судови у сврху обављања њихових судских овлашћења. Према томе, суд као орган власти, у смислу одредаба Закона о заштити података о личности, мора одредити лице за заштиту података о личности, али само за обраду која није у сврху судских овлашћења.

У складу са чланом 56. став 6, судови могу одредити заједничко лице за заштиту података о личности, узимајући притом у обзир организациону структуру и величину тих судова.

Да ли су, према новом Закону о заштити података о личности, апотекарске установе и апотеке и апотекарске установе и апотеке као приватна пракса дужне да одреде лице за заштиту података о личности?

Одредбом члана 4. тачка 25) Закона о заштити података о личности утврђено је да је орган власти државни орган, орган територијалне аутономије и јединице локалне самоуправе, јавно предузеће, **установа и друга јавна служба**, организација и друго правно или физичко лице које врши јавна овлашћења.

Према томе, како је апотекарска установа орган власти у смислу одредаба Закона о заштити података о личности, из одредбе

члана 56. став 2. тачка 1. Закона произлази да она мора одредити лице за заштиту података о личности.

С друге стране, апотеке приватне праксе као руковооци података имају обавезу да одреде лице за заштиту података о личности ако се њихове основне активности састоје у обради посебних врста података о личности **у великом обиму**. Начелни је став Повереника да апотека, када обавља делатност издавања лекова путем е-рецепта, обраду података врши у великом обиму.

Да ли је здравствена установа примарне здравствене заштите дужна да одреди лице за заштиту података о личности?

Одредбом члана 4. тачка 25) Закона о заштити података о личности утврђено је да је орган власти државни орган, орган територијалне аутономије и јединице локалне самоуправе, јавно предузеће, **установа и друга јавна служба**, организација и друго правно или физичко лице које врши јавна овлашћења.

Према томе, како је здравствена установа примарне здравствене заштите орган власти у смислу одредаба Закона о заштити података о личности, из одредбе члана 56. став 2. тачка 1. Закона произлази да она мора одредити лице за заштиту података о личности.

Верзија 1.0 од 31.12.2019. године

Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности

Булевар краља Александра 15, Београд 11120

Република Србија

www.poverenik.rs

[illegible]